

Hugh Devlin:

Complete dentures. A clinical manual for the general dental practitioner

Som tittelen antyder er målgruppen for denne boken den allmennpraktiserende tannlege. I forordet skriver forfatteren at bokens format er en manual (i betydningen håndbok), der teksten er redusert til et minimum. Likevel gir han uttrykk for at teksten skal være «analytisk» i betydningen at den skal inneholde kritiske diskusjoner med referanse til publisert forskning. Teksten er utvilsomt knapp. Kanskje nettopp av den grunn har forfatteren bare i begrenset grad lyktes i å gjøre den «analytisk». De forsøk som er gjort i den retning virker nokså halvhjerte, med forholdsvis tilfeldig valgte litteraturreferanser, og en sitter igjen med et inntrykk av overflatiskhet.

Boken inneholder de fleste forhold knyttet til fremstilling av totale proteser. Stort sett beskrives standardiserte prosedyrer, metoder og oppfatninger. Forfatteren gir imidlertid uttrykk for meninger som i enkelte sammenhenger synes å være i konflikt med gjengse oppfatninger i Skandinavia. Eksempler på slikt er hans diskutabile anbefalinger

hva angår behandling av protesestomatitt, der han legger størst vekt på okklusale forhold og mykforingsmaterialer. Andre eksempler er hans like diskutabile påstand om nødvendigheten av å fremstille proteser med balansert artikulasjon for å oppnå en optimal funksjon – også under tygging. Som en konsekvens av dette anbefales semijusterbare (og kompliserte) artikulører. Forhåpentlig uten å bli oppfattet som en «Besserwisser» kan man vel hevde at dette i alle fall ikke er «evidence based».

Betydelig mindre kontroversielt, men kanskje overraskende, er kapitlet om avtrykkstaking der forfatteren anbefaler komposisjonsmasse for primærvtrykk og alginat som endelig avtrykksmateriale for overkjeveavtrykk (for underkjeveavtrykk anbefales sinkoksydpasta). Prisverdig nok beskrives spesielle teknikker for kasus med resilienser i proteseunderlaget. Kapitlene om kjeveregistrering, innprøving og innsetting av proteser omhandler alle vanlige elementer, inkludert en del betraktninger omkring begrep som «fysiologisk» registrering av tannplassering og utforming av protesenes eksterne flater, protese-retenasjon og -stabilitet, estetikk og pasi-

entklager. Denne anmelder forbauses ellers av forfatterens ukvalifiserte anbefaling i sluttkapitlet av at man kan reparere en midtlinjefrakturet protese med koldakryl. Det bør betraktes som en midlertidig løsning!

I betraktning av hvor lite vitenskap som finnes om totalproteser, ligger det i sakens natur at bøker omkring temaet må være av typen «jeg gjør det slik, og det fungerer bra i mine hender». Slik er også denne boken, uten at det i og for seg er noe galt ved det. Men etter undertegnedes høyst subjektive oppfatning, er fremstillingen lite inspirerende: den fungerer akseptabelt som «kokebok», lite ut over det.

Boken er på 105 lettleste sider, illustrert med 72 kliniske fotos av god kvalitet. Lesere med liten erfaring i fremstilling av totalproteser vil uten tvil finne nyttige informasjoner i boken, men undertegnede synes det finnes mange andre bøker på markedet om protese fremstilling som er bedre enn denne.

Einar Berg

Berlin: Springer-Verlag; 2002. 105 sider, 72 illustrasjoner.